

Příprava na 1. konzultaci YOvk01 Základy práva pro pedagogy MŠ

Úvod do práva. Právo a morálka. Základní pojmy z teorie práva (právo objektivní, subjektivní; právo hmotné a procesní, právní řád ČR).

Příklad 1

Jedná se o normu, která něco **zakazuje**, **přikazuje**, nebo **dovoluje**? Všechny normy pochází z právních předpisů vztahující se k mateřským školám a pedagogům.

- a) „Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května.“ (§ 34 odst. 2 školského zákona)
- b) „Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.“ (§ 34 odst. 7 školského zákona)
- c) „Zázemí lesní mateřské školy nesmí být stavbou.“ (§ 34 odst. 9 školského zákona)
- d) „Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.“ (§ 34a odst. 2 školského zákona)
- e) „Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte; zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.“ (§ 34a odst. 4 školského zákona)
- f) „Stravovací služby nad rámec § 4 (dále jen "jiné stravovací služby") poskytované strážníkům musí odpovídat zásadám zdravé výživy a prodávaný sortiment nesmí obsahovat alkoholické nápoje a tabákové výrobky.“ (§ 3 odst. 6 vyhlášky o školním stravování)
- g) „Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, udržují a doplňují kvalifikaci.“ (§ 24 zákona o pedagogických pracovnících)
- h) „Ve školách a školských zařízeních není povolena činnost politických stran a politických hnutí ani jejich propagace.“ (§ 32 školského zákona)
- i) „Pedagogický pracovník je povinen být na pracovišti zaměstnavatele v době stanovené rozvrhem jeho přímé pedagogické činnosti, v době stanovené rozvrhem jeho dohledu nad dětmi a žáky, ...“ (§ 22a zákona o pedagogických pracovnících)
- j) „Mateřská škola může organizovat zotavovací pobyty dětí ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání, školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy.“ (§1a odst. 3 vyhlášky o předškolním vzdělávání)

Příklad 2

Jedná se o normu **hmotněprávní**, nebo **procesněprávní**?

- a) „Učitel mateřské školy získává odbornou kvalifikaci: a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů mateřské školy, ...“ (§ 6 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících)
- b) „Dítě v mateřské škole má právo denně odebrat: a) oběd, jedno předcházející a jedno navazující doplňkové jídlo, je-li vzděláváno ve třídě s celodenním provozem, ...“ (§ 4 odst. 1 vyhlášky o školním stravování)
- c) „Účastníci mají právo vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny.“ (§ 123 občanského soudního řádu)
- d) „Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.“ (§ 15 trestního zákoníku)
- e) „Řízení je zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu.“ (§ 32 soudního řádu správního)
- f) „Osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnosti.“ (§ 6 daňového řádu)

- g) „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako zákonný zástupce (...) nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání podle § 34a odst. 2.“ (§ 182a odst. 1 školského zákona)

Příklad 3

Který z uvedených pramenů má **vyšší právní sílu**?

- a) školský zákon – Ústava ČR
- b) zákon o pedagogických pracovnících – nařízení vlády o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků
- c) vyhláška MŠMT o předškolním vzdělávání – školský zákon
- d) vyhláška MŠMT o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů – občanský zákoník
- e) obecně závazná vyhláška města o příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů pro provoz mateřských škol, školních družin a školních klubů – vyhláška MŠMT o školním stravování
- f) školský zákon – obecně závazná vyhláška obce, kterou se stanoví část společného školského obvodu mateřské školy
- g) nařízení Evropské unie – občanský zákoník
- h) občanský zákoník – Úmluva o právech dítěte (mezinárodní smlouva)

Právo soukromé a veřejné – základní charakteristika právních odvětví.

Příklad 4

Uvedte, zda následující situace byste zařadili do soukromého či veřejného práva a následně se zamyslete, pod které právní odvětví spadají tyto případy. Na výběr máte právo **občanské, obchodní, rodinné, dědické, pracovní, ústavní, trestní, správní, finanční, právo životního prostředí, mezinárodní právo veřejné a mezinárodní právo soukromé.**

- a) ředitel mateřské školy vydal rozhodnutí o přednostním přijetí tříletého žáka k předškolnímu vzdělávání, který neměl trvalý pobyt v příslušném školském obvodu před přijetím čtyřletého žáka s trvalým pobytem v takovém obvodu
- b) učitelka nechá žáky bez dozoru na zahradě mateřské školy si hrát na pískovišti, přičemž jeden žák nešťastně spadne na hlavu a utrpí těžká zranění
- c) ředitelka školy přijala uklízečku a pomocnou pracovníci do kuchyně a uzavřela s ní pracovní smlouvu
- d) ředitelka školy nesouhlasí s některými informacemi ve zprávě České školní inspekce a podává připomínky
- e) škola porušila prostorové podmínky mateřských škol tím, že nezajistila stanovenou plochu pro denní místnosti a pro lehátko/lůžko a dopustila se tak přestupku
- f) učitel mateřské školy nedostal plat za nařízené přesčasy ředitelem školy
- g) učitelka jednoho žáka zjistí, že rodiče soustavně zanedbávají povinnou výživu tohoto žáka
- h) učitelka mateřské školy vystupovala jako svědek v civilním soudním řízení ohledně zanedbání povinné výživy žáka
- i) ředitelka mateřské školy rozhodla (vydala rozhodnutí) o individuálním vzdělávání žáka
- j) učitel uzavře smlouvu s provozovatelem autobusu, který zajistí přepravu žáků na školní výlet
- k) jeden z rodičů uplatňuje slevu na dani při umístění dítěte v předškolním zařízení (tzv. školkovné)
- l) učitel v kanceláři nešťastnou náhodou rozbije mobil svého kolegy, který následně požaduje nový mobil jako náhradu škody
- m) ředitel stanovil, že z důvodu nemocného učitele se učitel na školním výletě bude starat o 30 dětí (limity jsou 20, ve výjimečných případech 28)
- n) učitelka mateřské školy zveřejnila jméno, příjmení a věk dítěte na nástěnku ve třídě, i když neměla souhlas zákonného zástupce
- o) Vaše kolegyně uzavírá manželství
- p) vkročíte s dětmi do křižovatky na červenou při procházce
- q) uzavřete smlouvu, jejímž předmětem je nákup kancelářských potřeb

Příklad 5

Uvedte, která norma je **dispozitivní** a která **kogentní**.

- a) „Školní rok začíná 1. září a končí 31. srpna následujícího kalendářního roku.“ (§ 24/1 školského zákona)
- b) „Ředitel školy nebo ředitel zařízení sociálních služeb může nařídít pedagogickému pracovníkovi konání přímé pedagogické činnosti nad jemu stanovený rozsah nejvýše v rozsahu 4 hodin týdně, další hodiny s ním může dohodnout.“ (§ 23/3 zákona o pedagogických pracovnících)
- c) „Ve školách a školských zařízeních se zakazuje reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání.“ (§ 32/2 školského zákona)
- d) „Lesní mateřská škola nemůže být zřízena jako mateřská škola při zdravotnickém zařízení.“ (§ 1b odst. 4 vyhlášky o předškolním vzdělávání)
- e) „Zařízení školního stravování může stanovit zálohu na úplatu nejvýše na dva měsíce, nedohodne-li se se zákonným zástupcem dítěte nebo nezletilého žáka nebo zletilým žákem nebo studentem jinak.“ (§ 5 odst. 4 vyhlášky o školním stravování)
- f) „Pozemek musí být oplocen z důvodu ochrany zdraví a zajištění bezpečnosti dětí.“ (§ 3 odst. 1 vyhlášky o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých)
- g) „Výpověď z pracovního poměru musí být písemná, jinak se k ní nepřihlíží.“ (§ 50/1 zákoníku práce)
- h) „Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.“ (§ 25 trestního zákoníku)
- i) „Jde-li o výkon jiné práce než podle odstavce 2, vykonává pedagogický pracovník sjednanou práci v pracovní době, kterou si sám rozvrhuje, a na místě, které si sám určí. Náklady, které pedagogickému pracovníkovi vzniknou výlučně v souvislosti s výkonem práce na jiném místě než na pracovišti zaměstnavatele podle věty první, se nepovažují za náklady vzniklé v souvislosti s výkonem závislé práce, a není-li dohodnuto jinak, hradí je pedagogický pracovník.“ (§ 22a/3 zákona o pedagogických pracovnících – zabývej se jen větou druhou).

Soustava soudů. Řešení sporů v právu. Právníká povolání.

Příklad 6

Vraťte se k příkladu č. 4 a určete, které soudy by řešily případné spory vyplývající z těchto situací (**civilní**, **trestní**, **správní** a **ústavní**).

Příklad 7

Uvedte, s pomocí přílohy k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů, který konkrétní soud v rámci ČR bude příslušný rozhodovat níže uvedenou věc v prvním stupni, který soud bude rozhodovat o odvolání a který soud bude rozhodovat o dovolání v případě, že budete žalováni Vy, pokud se dopustíte sporu, který řeší civilní soudy.

Příklad 8

Jste ředitelkou Základní školy a mateřské školy Unkovice. Vydala jste rozhodnutí o nepřijetí žáka Jana Nováka (3 roky, bydliště v sousední obci) k předškolnímu vzdělávání. Zákonný zástupce se chce proti Vašemu rozhodnutí odvolat. Kam tak může učinit a v případě nespokojenosti i s tímto rozhodnutím, uveďte, který soud bude rozhodovat o žalobě proti tomuto rozhodnutí a který o případné kasační stížnosti.